

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 7C/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201087
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2023:6420201087.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci žalobkyne: O. T., nar. X.X.XXXX, bytom W. č. XXX, v konaní zast. Balko & Jaruška s.r.o., Pohranice č. 273, IČO: 50 605 038, proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Martinská 49, Bratislava - Ružinov, IČO: 36 022 047, v konaní zast. JAVORČEK & PARTNERS s.r.o. so sídlom Martinengova 36, Bratislava, IČO: 51 972 905, o zaplatenie 9.900,95 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 25.3.2020 domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 4.483,45 € s príslušenstvom. Vec bola postúpená Okresnému súdu Komárno dňa 27.4.2020. Žalobkyňa v podanej žalobe uplatnený nárok odôvodnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti - pozemku nachádzajúceho sa v k.ú. G., obec G., okres G. evidovaného na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX/X o výmere XXXXXX m², pričom jej spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti predstavuje XXX/XXXXXXX, t.j. XXX,XX m². Konštatovala, že za tento pozemok neobdržala od žalovaného nájomné, hoci ho užíva. Listom zo dňa 14.11.2019, doručeným žalovanému dňa 18.11.2019, žalovaného vyzvala prostredníctvom svojho zástupcu na zaplatenie nájomného za obdobie február 2018 až november 2019 s tým, že nájomné za ďalšie obdobie má uhrádzať mesačne pozadu. Žalovaný na tento list odpovedal podaním č. CS SVP OZ BA 1367/2019/6 zo dňa 12.12.2019 so stanoviskom, že nájomné uhrádzať nebude. Poukázala na ustanovenia § 456, 671 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a žiadala, aby jej žalovaný vydal obvyklé nájomné za obdobie február 2018 až január 2020 vo výške 3,24 €/m² ročne, čo predstavuje sumu 0,27 €/m² mesačne. K uplatnenej výške nájomného poukázala na rozsudok Okresného súdu Košice I. sp. zn. 25C/25/2009, v zmysle ktorého bolo v roku 2007 obvyklé nájomné v katastri okresných miest vo výške 2,44 €/m² ročne. Mala za to, že v jej prípade žalovaný získal majetkový prospech bez právneho dôvodu a tým sa bezdôvodne obohatil. Preto žiadala vydať jej bezdôvodné obohatenie - obvyklé nájomné za 24 mesiacov, čo predstavuje sumu 4.483,45 €, pričom si uplatnila i úrok z omeškania z predmetnej sumy vo výške 8,25 % ročne od 24.3.2020 až do zaplatenia. K podanej žalobe žalobkyňa priložila uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 5D/156/2017-101 zo dňa 10.1.2018, uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 4D/155/2017 zo dňa 10.1.2018, výpis z LV č. 7170 pre k.ú. Komárno, žiadosť o vyplatenie zmeškaného nájomného za obdobie február 2018 až november 2019 zo dňa 14.11.2019 a stanovisko žalovaného zo dňa 12.12.2019.

2. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uplatnený nárok neuznal a jeho dôvodnosť namietal. Konštatoval, že žalobkyňa je evidovaná ako vlastníčka predmetného pozemku len formálne, keď zápis

v katastri nehnuteľností je v rozpore s platnou právnou úpravou. Uviedol, že jeho právny predchodca - Povodie Dunaja, š.p. bol až do roku 1997 evidovaný na LV č. XXXX pre k.ú. G. ako správca majetku štátu - pozemku parcela reg. C-KN parc. č. XXXXX s výmerou XXXXXXX m², druh pozemku - vodná plocha. A. č. XXXXX tvorila koryto vodohospodársky významného toku Váh. V roku 1997 niekdajšia správa katastra parcelu č. 12071 vymazala z LV č. XXXX, nakoľko pozemok vraj nebol majetkovoprávne vysporiadaný. V roku 2011 došlo k zápisu údajov schváleného registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) pre k.ú. G. a tak bolo zapísané vlastníctvo k niektorým pozemkom registra „E“ KN na území pôvodnej parcely č. XXXXX v rozpore s čl. 4 Ústavy SR na fyzické a súkromné právnické osoby a niektoré pozemky, ktoré zostali vo vlastníctve štátu, boli v rozpore so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách dané do správy iným štátnym subjektom a nie žalovanému. Z uvedeného dôvodu preto listom č. CZ 15443/330/2012-Kam zo dňa 22.10.2012 adresovaným Správe katastra Komárno podal návrh na začatie konania o zmene schváleného ROEP pre k.ú. Komárno. O tomto jeho návrhu však doposiaľ nebolo rozhodnuté. O týchto skutočnostiach informoval zástupcu žalobkyne listom č. CS SVP OZ BA 1367/2019/6 zo dňa 12.12.2019 a zároveň ho informoval, že predmetný pozemok (parcela č. 1833/1) má byť vo vlastníctve štátu a v jeho správe a preto nie je možné riešiť žiadosť o vyplatenie zmeškaného nájomného a zaujať definitívne stanovisko, ani uzatvárať žiadne zmluvy či dohody. Poukázal na ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z., § 120 Občianskeho zákonníka a čl. 4 ods. 1 Ústavy SR ako aj na rozhodovaciu prax súdov k otázke súčasť veci a tvrdil, že koryto je súčasťou vodného toku, keď vodný tok je hlavnou vecou a koryto, cez ktoré vodný tok preteká je súčasťou tejto hlavnej veci, ktorá sleduje osud hlavnej veci. Keďže vlastníkom vodného toku môže byť len Slovenská republika, je zrejmé, že aj vlastníkom koryta vodného toku môže byť len Slovenská republika. Na tejto skutočnosti nemení nič ani to, že žalobkyňa je v katastri nehnuteľností zapísaná ako spoluvlastník parcely č. 1833/1. Údaj katastra nehnuteľností je v danom prípade nesprávny, nezodpovedá skutočnému ani právnemu stavu a odporuje aj Ústave SR. Citoval z rozhodnutí NS SR sp. zn. 2 Sžp 1/2012 a sp. zn. 8Sžo 38/2007 a konštatoval, že pozemky tvoriace koryto rieky prešli zo zákona ku dňu účinnosti vodného zákona (1.4.1975) do vlastníctva štátu. Vlastnícky to znamenalo poštátnenie týchto pozemkov tvoriacich prirodzené vodné toky, za ktoré nepatrila náhrada. S ohľadom na uvedené považoval za irelevantný tak zápis vlastníckeho práva v prospech žalobkyne v katastri nehnuteľností ako aj osvedčenia o dedičstve, pričom do úvahy neprichádza ani prípadné vydržanie pre absenciu dobromyseľnosti, keď v danom prípade je vydržanie neprípustné aj v zmysle § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne považoval i tvrdenie žalobkyne o bezdôvodnom obohatení sa žalovaného na úkor žalobkyne. Konštatoval, že predmetné koryto rieky užíva na podklade vlastníckeho práva štátu k nemu a svojho zákonného práva spravovať tento pozemok, ktoré odvodzuje z čl. 4 Ústavy SR v spojení s § 120 Občianskeho zákonníka. U žalovaného nie je splnená ani podmienka plnenia bez právneho dôvodu, keďže tento je jednoznačne daný. Tvrdil, že žalobkyňa nie je legitímna od neho žiadať náhradu z titulu bezdôvodného obohatenia sa, nakoľko k žiadnemu bezdôvodnému obohateniu sa nedošlo. Žalovaný sa užívaním predmetného pozemku neobohatil, naopak, v zmysle vodného zákona ako správca toku musí každoročne vynakladať nemalé finančné prostriedky na správu celého vodného toku a vykonávať povodňovú pohotovosť. Žalobkyňa na správu a údržbu predmetného pozemku nevynakladá žiadne finančné prostriedky, pričom nie je povinná za predmetný pozemok uhrádzať ani daň z nehnuteľností. Namietal aj výšku uplatneného nájomného, keď túto žalobkyňa ničím nepreukázala, pričom zo žaloby nie je zrejmé, ako žalobkyňa k uvedenej sume dospela. Odkaz na rozsudok Okresného súdu Košice I. považoval za bezpredmetný, keďže rozsudok sa týkal iných pozemkov, bola v ňom konštatovaná výška obvyklého nájomného v roku 2007 a predmetom žalobkyňou uplatneného nároku je suma obvyklého nájomného v rokoch 2018 a 2019. Podanú žalobu považoval v celom rozsahu za nedôvodnú a túto žiadal zamietnuť. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

3. Žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu v stanovisku k vyjadreniu žalovaného uviedla, že súd v tomto konaní nemá právomoc rozhodnúť o tom, či predmetná nehnuteľnosť patrí alebo nepatrí žalobkyňi z dôvodu, že o tejto skutočnosti už bolo rozhodnuté v konaniach sp. zn. 5D/156/2017 a sp. zn. 4D/155/2017, lebo by de facto anuloval výrok súdneho rozhodnutia v týchto konaniach, prekročil by svoju právomoc a porušil princíp právnej istoty zakotvený v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. V súvislosti s uvedeným sa odvolala na nález ÚS SR PL. ÚS 36/95 ako aj rozhodnutie ESLP vo veci Bosits proti Slovenskej republike zo dňa 19.5.2020. Konštatovala, že žalovaný už od 12.4.2018 vedel o existencii uznesení o dedičstve v konaniach sp. zn. 5D/156/2017 a sp. zn. 4D/155/2017 a mal možnosť podať generálnemu prokurátorovi SR podnet, aby napadol predmetné rozhodnutia mimoriadnym dovolaním podľa § 78 a nasl. CMP. Takýto postup by považovala za riadny a zákonný, keď anulovať výrok právoplatného dedičského rozhodnutia môže len NS SR na základe dovolania generálneho prokurátora.

Keďže k anulovaniu predmetných rozhodnutí nedošlo, súd musí v tomto konaní rešpektovať výrok týchto dedičských rozhodnutí. Poukázala na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý ratifikovala Československá federatívna republika vrátane jeho dodatkov v roku 1991 a čl. 1 tohto dohovoru, v zmysle ktorého sa nepovoľuje žiadnemu zákonu (ani ústave) vyvlastniť majiteľov pozemkov iba na základe zákona, keď vyvlastniť majetok je možné len za súčasného splnenia troch podmienok, a to na základe zákona, za finančnú náhradu a len vo verejnom záujme. V jej prípade jej Slovenská republika a ani žalovaný nevyplatili žiadnu finančnú náhradu za vyvlastnenie. Tvrdila, že Slovenská republika nevlastní predmetnú nehnuteľnosť, nakoľko doposiaľ o vyvlastnení tejto nehnuteľnosti nerozhodol štátny orgán SR. Tiež poukázala na čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, v zmysle ktorého sa dedenie zaručuje. Preto žiadala, aby súd uplatnil princíp mutatis mutandis, t.j. aby nevykladal zákony a ústavu na jej ťarchu. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudla dedením, keď u žalovaného absentuje akýkoľvek titul nadobudnutia predmetnej nehnuteľnosti. Pokiaľ žalovaný poukazoval na zákon č. 138/1973 Zb. tvrdiac, že ním došlo k poštátneiu, resp. vyvlastneniu vodných tokov zo zákona, tvrdila, že predmetný zákon len obmedzuje vlastnícke právo k týmto pozemkom, keďže v predmetnom zákone neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by vyvlastnenie ustanovovalo. Predmetný zákon len definuje pojem vodné toky. K vyjadreniu bolo priložené podanie zo dňa 12.4.2018 adresované žalovanému označené ako „vysporiadanie vlastníckeho práva pod riekou Váh“ a výpis z LV č. 7170 pre k.ú. Komárno s osvedčovací doložkou.

4. Žalovaný vo vyjadrení k podaniu žalobkyne zopakoval, že počnúc od 1.4.1975 mohol byť vlastníkom pozemkov tvoriacich koryto vodných tokov len štát. Uvedené vyplýva zo zákona č. 138/1973 Zb. o vodách a potvrdil to aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 2 Sžp 1/2012, pričom NS SR vo svojom rozhodnutí poukázal aj na úpravu v Ústave SR (čl. 4 ods. 1). Poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie, v ktorom sa vyjadril k právnomu postaveniu vodného toku, ktorý je hlavnou vecou a korytu, ktoré je jeho súčasťou, a teda zdieľa osud hlavnej veci. Namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v spore, keď žalovaný nie je vlastníkom vodného toku, tento len zo zákona spravuje, keďže ide o majetok štátu. Tiež namietal, že žalobkyňa ničím nepreukázala, že by sa žalovaný na jej úkon obohacoval, práve naopak, žalovaný vynakladá ročne veľké množstvo finančných prostriedkov na údržbu aj predmetnej parcely a plnenie zákonných povinností, ktoré zákon ukladá vlastníkovi v súvislosti s vodnými plochami. Podanú žalobu označil za šikanóznou, keď prípadné vyhovie žalobe by predstavovalo nebezpečný precedens, ktorý by mohol viesť k ďalším nezmyselným a nedôvodným žalobám a doviesť žalovaného k jeho finančnej likvidácii. Mal za to, že žalobkyňa účinne nepoprela ani jedno z jeho skutkových tvrdení učiných vo vyjadrení k podanej žalobe, keď sa nevyjadrila ani k jeho tvrdeniu, že koryto je súčasťou vodného toku a sleduje jeho osud a že vlastníkom vodného toku môže byť iba štát, rovnako ani k jeho tvrdeniam o nenaplnení podmienok bezdôvodného obohatenia a výške požadovaného nájomného. V doplnení svojho vyjadrenia namietal i nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore, keď ničím nepreukázala, že je nositeľkou práva, ktorému má byť poskytnutá ochrana. Mal za to, že len zo samotnej skutočnosti, že predmetnou parcelou č. XXXX/X preteká prirodzený vodný tok Váh nemožno dospieť k záveru, že tým dochádza k bezdôvodnému obohacovaniu sa na strane žalovaného. Konštatoval, že vodný tok nijako neupravoval, nie je tam postavená žiadna vodná stavba, pričom on vykonáva oprávnenia a plní povinnosti, ktoré mu ukladá vodný zákon na úseku protipovodňovej ochrany a zabezpečení riadnych funkcií vodného toku. Preto namietal, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu, že žalovaný užíva predmetný pozemok bez právneho dôvodu takým spôsobom, že by mu vznikol majetkový prospech. Citoval z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2018 a poukázal na ustanovenie § 43 ods. 1 a 2, ako aj § 48 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Uviedol, že medzi stranami sporu je nesporné, že parcela č. 1833/1 je vedená ako vodná plocha a táto tvorí koryto vodného toku Váh, pričom koryto je súčasťou vodného toku a teda pozemok tvoriaci koryto môže byť len vo vlastníctve štátu a v správe žalovaného.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k podaniam žalovaného zotrvala na svojom právnom názore, že je podielová spoluvlastníčka predmetnej nehnuteľnosti a zo zákona nemohla stratiť toto svoje vlastnícke právo. Poukázala na to, že vlastnícke právo a ochrana majetku je garantované v čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v čl. 20 Ústavy SR, v zákone č. 180/1995 Z.z., keď toto existuje titulom nástupníctva zo zomretom v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka, pričom toto riadne nadobudnuté právo je neodňateľné, nescudziteľné, nezrušiteľné a nepremičateľné. Tvrdila, že pokiaľ je SR právnym štátom a stojí na princípoch právnej istoty, dožaduje sa ochrany legálne nadobudnutých práv podľa § 460 Občianskeho zákonníka, pričom citovala z rozhodnutí Ústavného súdu SR ako aj ESĽP. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že vlastníkom parcely č. XXXX/X je Slovenská republika a žalovaný

za ňu nemôže niesť zodpovednosť. Keďže žalovaný túto nehnuteľnosť spravuje, čo sám potvrdil, patrí jej náhrada titulom jeho bezdôvodného obohatenia sa. Doplnila, že na predmetnej parcele sa nachádzajú betónové stavby, ku ktorému skutkovému tvrdeniu predložila fotodokumentáciu.

6. Žalovaný v ďalšom vyjadrení k podaniam žalobkyne zotrval na svojom skutkovom tvrdení, že predmetná parcela č. 1883/1 je súčasťou pôvodného koryta (pôvodná parcela č. 12701), ktorým aj v roku 1958 pretekala rieka Váh a vlastníkom tejto parcely je Slovenská republika. Žalovaný vykonáva v mene SR správu vodných tokov, pričom vystupuje v mene vlastníka vodného toku a nie vo vlastnom mene a plní len tie úlohy a povinnosti, ktoré mu ukladá zákon. S poukazom na uvedené konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v spore. Žalobkyňou tvrdené betónové stavby označil za súčasť protipovodňovej ochrany a plnia dôležitú úlohu v rámci zabezpečenia ochrany okolitých pozemkov a obcí pred povodňami a zabezpečenia riadnych funkcií vodného toku. Namietal, že žalobkyňou predložená fotodokumentácia nepreukazuje, že betónové stavby sú na predmetnom pozemku, k preukázaniu tohto tvrdenia žalobkyne by bolo potrebné ich zakreslenie geodetom v geometrickom pláne, príp. v katastrálnej mape s vyznačením parciel.

7. V priebehu konania došlo zo strany žalobkyne k rozšíreniu podanej žaloby, keď žiadala uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť jej aj sumu 5.417,50 € s 8,25 % ročným úrokom z omeškania od 19.7.2022 do zaplataenia. Konštatovala, že ide o bezdôvodné obohatenie sa žalovaného na jej úrok vzniknuté za obdobie február 2020 až jún 2022, ktoré žiadala vydať. O podanom návrhu na rozšírenie žaloby súd rozhodol uznesením č.k. 7C/15/2020-255 zo dňa 9.8.2022 tak, že zmenu žaloby pripustil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.8.2022 a počnúc týmto dňom sa predmetom konania stal žalobkyňou uplatnený nárok na zaplataenie sumy 9.900,95 € (4.483,45 € + 5.417,50 €) s príslušenstvom.

8. Súd vec prejednal na pojednávaní, na ktorom po vypočutí si prednesov zástupcu žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín predložených v priebehu konania stranami sporu, resp. zabezpečených súdom, a to uznesením Okresného súdu Komárno č.k. 5D/156/2017-101 zo dňa 10.1.2018 na č.l. 6 až 12, uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 4D/155/2017 zo dňa 10.1.2018 na č.l. 13 až 20, žiadosťou o vyplataenie zmeškaného nájomného za obdobie február 2018 až november 2019 na č.l. 32 až 34, stanoviskom na č.l. 35, výpisom z LV č. XXXX pre k.ú. Komárno na č.l. 85 až 90, grafickou identifikáciou na č.l. 199, grafickou identifikáciou na č.l. 209, 211, 212, 213, grafickou identifikáciou na č.l. 223 a 224, opravným uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 4D/155/2017 zo dňa 21.3.2018 a ostatnými ku spisu pripojenými listinami a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

9. Predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplataenie sumy 9.900,95 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na jej úkor.

10. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa je v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX pre k.ú. Komárno evidovaná ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti - pozemku parcela reg. E-KN parc. č. XXXX/X nachádzajúceho sa v k.ú. G., obci G. so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti XXX/XXXXXXX k celku nehnuteľnosti, pričom nadobúdacím titulom jej vlastníctva je dedenie (dedičské konania sa viedli na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 4D/155/2017 a sp. zn. 5D/156/2017). Tiež medzi stranami sporu nebolo sporné, že predmetná parcela tvorí pôvodné prirodzené koryto vodného toku Váh, pričom správu tohto vodného toku vykonáva žalovaný. Sporné medzi stranami sporu nebolo ani to, že žalobkyňa spolu s ďalšími podielovými spoluvlastníkmi (ktorých spoluvlastnícky podiel činí spolu 18681 m² z predmetnej nehnuteľnosti) prostredníctvom svojho zástupcu listom zo dňa 14.11.2019 oslovila žalovaného s požiadavkou na zaplataenie nájomného titulom užívania predmetného pozemku v období mesiacov február 2018 až november 2019 celkove v sume 0,27 €/m²/mesiac, čo predstavuje čiastku 110.965,14 €. Rovnako bolo nesporné, že na požiadavku žalobkyne (a ďalších podielových spoluvlastníkov) zo dňa 14.11.2019 reagoval žalovaný stanoviskom zo dňa 12.12.2019, v ktorom žalobkyňa oznámil podanie návrhu na začatie konania o zmenu schváleného ROEP, keď predmetný pozemok považuje za svoje vlastníctvo.

11. Sporná medzi stranami sporu bola otázka vecnej legitímácie strán sporu, ktorú žalovaný namietal na oboch stranách sporu ako aj otázka vzniku a existencie bezdôvodného obohatenia sa na úkor žalobkyne.

12. Žalobkyňa v priebehu sporu zotrvala na podanej žalobe. Jej zástupca na pojednávaní zopakoval skutkové tvrdenia uvedené v podanej žalobe a písomných vyjadreniach predložených súdu v priebehu konania. Vlastnícke právo žalobkyne odvodzoval z rozhodnutí vydaných v dedičských konaniach vedených na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 4D/155/2017 a sp. zn. 5D/156/2017, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 10.1.2018. V rámci týchto konaní bolo prejednané dedičstvo po poručiteľoch a vlastníctvo žalobkyne bolo zapísané na U. pre k.ú. Komárno. Nesúhlasil s názorom žalovaného, že zákonom č. 138/1973 Zb. došlo ku dňu 1.4.1975 k poštátneniu predmetného pozemku, keď žalovaný ničím nepreukázal, že bol predmetný pozemok vyvlastnený, resp. na základe akého zákonného ustanovenia stratila žalobkyňa alebo jej právni predchodcovia vlastnícke právo k predmetnému pozemku. Uviedol, že na základe jeho návrhu súd zabezpečil dôkaz o tom, že medzi žalovaným a inou spoločnosťou bola uzavretá zmluva, na základe ktorej žalovaný platil nájomné za vodné plochy. Z uvedeného vyvodil, že je zaužívanou praxou žalovaného v obdobných veciach platiť nájomné. Pokiaľ ide o žalovaného, konštatoval, že tento patrí Slovenskej republike a je financovaný zo štátneho rozpočtu, pričom za obhospodarovanie vodných tokov dostáva peniaze od Slovenskej republiky. Tým považoval za preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne v spore. Za majetkový prospech žalovaného považoval financie získané zo zdrojov štátneho rozpočtu, ktoré žalovaný dostáva aj v súvislosti s obhospodávaním predmetného pozemku. V teoretickej rovine uviedol, že žalobkyňa by mohla tento pozemok obhospodarovať, napr. na ňom postaviť vodnú elektrárňu, keďže spolu s jej širšou rodinou vlastní celkovo väčšiu časť z predmetnej parcely, než tvorí len jej spoluvlastnícky podiel. Poukázal aj na iné prípady, kedy žalovaný za iné vodné toky platí vlastníkom pozemkov nájomné. Tiež poukázal na to, že vecou sa zaoberá už od roku 2018, kedy zabezpečil prededenie tohto majetku dedičom pôvodných vlastníkov, ktorí z toho doposiaľ nemajú nič. Spoluvlastnícky podiel k predmetnému pozemku chceli čestne predať, nechceli zaň žiadne nereálne peniaze. Žalovanému navrhovali i prípadnú zmenu pozemkov, k uzavretiu zmluvy však z dôvodu personálnej zmeny na riadiacich postoch žalovaného nedošlo. Zotrval na podanom návrhu na doplnenie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania vo vzťahu k určeniu obvyklého nájomného k predmetnému pozemku. Tiež žiadal vyžiadať od žalovaného vyjadrenie, koľko finančných prostriedkov žalovaný dostáva zo štátneho rozpočtu na správu vodných tokov, resp. za účelom zabezpečenia a doručenia takéhoto vyjadrenia žiadal pojednávanie odročiť. V závere uviedol, že ešte stále sú ochotní dohodnúť sa so žalovaným a to aj mimosúdne, ak žalovaný pristúpi k tomu, že by za predmetný pozemok uhradil nájomné, resp. ak by došlo k dohode o výmene pozemkov. Žiadal návrhu na doplnenie dokazovania vyhovieť a po doplnení dokazovania rozhodnúť vo veci rozsudkom v súlade s podanou žalobou.

13. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní zotrvala na skutkovom tvrdení žalovaného, že predmetnou parcelou preteká prirodzený vodný tok - rieka Váh, ktorá tečie vo svojom prirodzenom koryte, ktoré sa tam nachádzalo i v 50-tych rokoch minulého storočia a aj k 1.4.1975, kedy došlo zo zákona č. 138/1973 Zb. k poštátneniu všetkých koryt pod vodnými tokmi. K takýmto právnym záverom dospel aj NS SR vo svojich rozhodnutiach, napr. rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo 38/2007 a sp. zn. 2 Sžp 1/2012. Z uvedeného dôvodu považovala zápis vlastníctva v prospech žalobkyne v katastri nehnuteľností za neplatný, keď predmetná parcela nemala byť predmetom dedenia. Mala za to, že v tomto konaní tak bola nielen spochybnená ale aj vyvrátená pravdivosť, hodnovernosť a záväznosť údajov katastra nehnuteľností. S učeným návrhom zástupcu žalobkyne na doplnenie dokazovania nesúhlasila, doplnenie dokazovania v navrhnutom rozsahu považovala za neefektívne, nevhodné, nemajúce vplyv na toto konanie. Pokiaľ ide o návrh na doplnenie dokazovania vyžiadanim si vyjadrenia od žalovaného, žiadala aplikovať sudcovskú koncentráciu konania a na tento navrhnutý dôkazný prostriedok neprihliadať, keďže jeho zabezpečenie by si vyžiadalo odročenie pojednávania. Žalobu žiadala zamietnuť a žalovanému priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

14. Z uznesenia Okresného súdu Komárno č.k. 5D/156/2017-101, Dnot 133/2017 zo dňa 10.1.2018 vyplynulo, že žalobkyňa je právom neb. G. T., zomr. X.XX.XXXX (syn poručiteľky) a neb. H. T., zomr. XX.X.XXXX (vnuk poručiteľky a otec žalobkyne) dedičom po neb. T. G., rod. G. M., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, pričom titulom dedičstva po poručiteľke nadobudla (okrem iného) aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 420/274428 k celku nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX pre k.ú. G. ako parcela registra „E“ parc. č. XXXX/X - vodná plocha o výmere XXXXXX m².

15. Z uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 4D/155/2017, Dnot 187/2017 zo dňa 10.1.2018 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 4D/155/2017, Dnot 187/2017 zo dňa 21.3.2018 vyplynulo, že žalobkyňa je právom neb. G. T., zomr. X.XX.XXXX (syn poručiteľky) a neb. H. T., zomr. XX.X.XXXX (vnuk

poručiťelky a otec žalobkyne) dedičom po neb. poručiťelovi: G. T., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, pričom titulom dedičstva po poručiťelke nadobudla (okrem iného) aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 420/274428 k celku nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX pre k.ú. G. ako parcela registra „E“ parc. č. XXXX/X - vodná plocha o výmere 226042 m².

16. Z predložených grafických identifikácií pozemku (založené na č.l. 199, 209, 211, 212, 213, 223, 224) vyplynulo, že parcela registra E-KN parc. č. XXXX/X nachádzajúca sa v k.ú. G. evidovaná na LV č. XXXX pre k.ú. G. pozostáva zo 4 častí a táto vizuálnym porovnaním grafických identifikácií korešponduje s pôvodnou pozemkníknou parcelou č. 1833/1, ktorá bola zakreslená mapovou značkou ako vodný tok s označením Vág Duna.

17. Podľa čl. 8 ods. 2 ústavného zákona č. 100/1960 z 11.7.1960, Ústava Československej socialistickej republiky, národným majetkom sú najmä: nerastné bohatstvo a základné zdroje energie; základný lesný fond, vodné toky a prírodné liečivé zdroje; prostriedky priemyselnej výroby, hromadnej dopravy a spojov; peňažné a poisťovacie ústavy; rozhlas, televízia a film, ďalej aj najdôležitejšie spoločenské zariadenia, ako aj zariadenia zdravotnícke, školy a vedecké ústavy.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) v znení účinnom od 1.4.1975, vodné toky sú vody trvalo tečúce po zemskom povrchu medzi brehmi buď v prirodzenom (prípadne upravenom) koryte, ako bystriny, potoky, rieky, alebo v umelom koryte, ako prieply, vodné kanále, nádrže a pod., alebo vody nachádzajúce sa v slepých ramenách vodných tokov, včítane ich korýt.

Podľa čl. 4 ods. 1 Ústavy SR, nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Slovenská republika chráni a zveľaďuje toto bohatstvo, šetrne a efektívne využíva nerastné bohatstvo a prírodné dedičstvo v prospech svojich občanov a nasledujúcich generácií.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou a ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo zduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

Podľa § 43 ods. 2 vodného zákona, ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, je tento pozemok korytom. Ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je takto evidovaný v katastri nehnuteľností, je korytom pozemok tvoriaci dno a brehy, z ktorých odtekajú vody až po brehovú čiaru.

Podľa § 48 ods. 1, 2 a 4 vodného zákona, správa vodných tokov je všestranne zameraná starostlivosť o zachovanie a rozvoj všetkých funkcií vodných tokov a ich korýt. Správca vodného toku je aj správcom pozemkov korýt, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.

Správu vodných tokov vykonávajú:

a) správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je štátna odborná organizácia ministerstva,

b) správcovia drobných vodných tokov, ktorými sú správca vodohospodársky významných vodných tokov a štátne organizácie, ktorým bola prevedená správa podľa § 51 ods. 1.

Správa vodných tokov zahŕňa tieto činnosti:

a) sledovať stav vodných tokov a pobrežných pozemkov z hľadiska zabezpečenia funkcií vodného toku,

b) udržiavať korytá v stave, ktorý zabezpečuje ich prirodzenú alebo projektovanú prietoknosť a hĺbku vody,

c) udržiavať alebo odstraňovať brehovú porasty vo vodných tokoch, na pobrežných pozemkoch tak, aby sa nestali prekážkou odtoku vody pri povodniach a podľa možnosti zachovali prírodné podmienky,

d) spevňovať brehy vodných tokov, zabezpečovať ich neupravené úseky brehovými porastmi,

e) udržiavať a čistiť koryto a odstraňovať naplaveniny, ľadové a iné prekážky a dočasné ostrovy z vodného toku, čo je nevyhnutné na zabezpečenie nehateného odtoku alebo prietoku,

f) zabezpečovať potrebnú úpravu vodných tokov,

- g) prevádzkovať a udržiavať v riadnom stave vodné stavby zabezpečujúce funkcie vodného toku alebo slúžiace vodnému toku, ktoré má správca vodného toku v správe alebo v užívaní, prípadne je povinný ich prevádzkovať z iného dôvodu,
- h) poskytnúť odber povrchových vôd z vodných tokov na závlahy a na ich iné užívanie,
- i) vytvárať podmienky na zabezpečenie všeobecného používania vôd a ostatných funkcií vodného toku,
- j) sledovať odber vôd a vypúšťanie odpadových vôd, ako aj iné nakladanie s vodami vo vodnom toku,
- k) sledovať vody vo vodnom toku z hľadiska možných príznakov mimoriadneho zhoršenia vôd,
- l) poskytovať technické a iné podklady, odborné stanoviská potrebné na rozhodovanie a na inú správnu činnosť orgánu štátnej vodnej správy, ak ich má k dispozícii,
- m) oznamovať orgánu štátnej vodnej správy závažné nedostatky, ktoré zistí vo vodnom toku a v inundačnom území, spôsobené prírodnými vplyvmi alebo inými vplyvmi a navrhovať opatrenia na ich odstránenie,
- n) zabezpečovať ochranu pred povodňami podľa osobitného predpisu a odvádzanie alebo prečerpávanie vnútorných vôd,
- o) umiestňovať a udržiavať zariadenia na zisťovanie údajov vo vodnom toku,
- p) zabezpečovať úlohy prevádzkovateľa vodnej cesty a vytyčovať plavebnú dráhu za náhradu,
- q) viesť evidenciu pozemkov, ktoré tvoria koryto a inundačné územie, ak sú vo vlastníctve štátu a v správe správcu vodného toku,
- r) oznamovať údaje potrebné pre vodnú bilanciu,
- s) evidovať rozhodnutia a vyjadrenia orgánov štátnej vodnej správy, ktoré sa týkajú vodných tokov, a sledovať dodržiavanie podmienok a povinností určených v týchto rozhodnutiach,
- t) vydávať súhlas na státie plávajúceho zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche, ktorého súčasťou je aj súhlas vydaný podľa osobitného predpisu,
- u) vydávať súhlas na zriadenie požičovne plavidiel,
- v) vydávať súhlas na prevádzku prístaviska, prekladiska, vývážiska alebo kotviska.

Ak ide o vodohospodársky významný vodný tok, jeho správu okrem činností uvedených v odseku 3 tvoria tieto činnosti:

- a) vypracovať plán údržby vodného toku a jeho prítokov,
- b) spolupracovať pri prieskumných, bilančných, koncepčných a kontrolných činnostiach pri zostavovaní plánov manažmentu povodí a hodnotiť hydroenergetický potenciál vodných tokov v povodí,
- c) navrhovať orgánu štátnej vodnej správy určenie ochranných pásiem vodárenských nádrží a sledovať dodržiavanie podmienok ochrany v nich,
- d) vypracovať a aktualizovať súhrnný manipulačný poriadok vodných stavieb za celý hlavný vodný tok a jeho prítoky na základe manipulačných poriadkov jednotlivých vodných stavieb na vodnom toku,
- e) evidovať rozhodnutia a vyjadrenia orgánov štátnej vodnej správy týkajúce sa vodných tokov čiastkového povodia,
- f) vytvárať podmienky na odber povrchových vôd na použitie pre pitné účely.

Podľa § 49 ods. 1 vodného zákona, správca vodného toku je oprávnený:

- a) pri výkone správy vstupovať v nevyhnutnom rozsahu na cudzie nehnuteľnosti, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov,
- b) v záujme starostlivosti o koryto odstraňovať alebo novo vysádzať stromy a kry na pobrežných pozemkoch,
- c) v rozsahu riadnej správy vodného toku ťažiť z koryta riečny materiál, prípadne túto ťažbu umožňovať tým, ktorí na ňu získali povolenie na niektoré činnosti (§ 23),
- d) v rámci súhrnného manipulačného poriadku vodných stavieb vydávať pokyny na manipuláciu s vodnými stavbami.

Podľa § 120 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

Stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na koho úkor sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

18. V zásade v každom sporovom konaní súd ako prvú rieši otázku danosti vecnej legitímácie strán sporu. Vecnú legitímáciu v konaní súd skúma vždy aj bez návrhu, a to aj v prípade, ak ju žiaden z účastníkov konania/strán sporu nenamieta. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva. Aktívnu vecnou legitímáciou v konaní sa rozumie hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Pasívnu vecnou legitímáciou v konaní sa rozumie hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva, že žalovaný je subjektom tvrdenej povinnosti.

19. Aktívne vecne legitímovaným subjektom k uplatneniu práva zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie je ten, na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (§ 456 Občianskeho zákonníka). Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne vecne legitímovaný, vyplýva z ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je ním ten, koho majetok sa na úkor druhého neoprávnene zväčšil, alebo u koho nedošlo k zmenšeniu majetku, hoci k tomu malo v súlade s právom dôjsť.

20. Právna úprava bezdôvodného obohatenia upravená v Občianskom zákonníku vychádza zo zásady, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí toto obohatenie vydať. To, komu je povinný bezdôvodné obohatenie vydať vyplýva z konkrétneho právneho dôvodu, na základe ktorého záväzok vydať bezdôvodné obohatenie vzniká. Povinnosť vydať postihuje to, čo predstavuje obohatenie a to za súčasného určenia povinnej osoby, ktorou je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Z uvedeného je zrejmé, že musí byť daná príčinná súvislosť medzi majetkovým prospechom jednej strany a majetkovou ujmom druhej strany.

Bezdôvodným obohatením sa v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka rozumie majetkový prospech získaný plnením:

- bez právneho dôvodu,
- z neplatného právneho úkonu,
- z právneho dôvodu, ktorý odpadol,
- z nepoctivých zdrojov,
- tým, že sa za neho plnilo hoci podľa práva mal plniť sám.

21. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je, že jednému subjektu sa dostalo majetkovej hodnoty, alebo u neho nedošlo k zmenšeniu majetku, hoci sa zmenšiť mal, a to na úkor toho, koho majetkový stav sa tým znížil, prípadne nedošlo k jeho očakávanému rozmnoženiu. Plnenie bez právneho dôvodu je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, ku ktorému dochádza tým, že jednému subjektu sa dostalo majetkovej hodnoty plnením, ku ktorému v dobe jeho poskytnutia neexistoval žiadny právom stanovený dôvod. K získaniu bezdôvodného obohatenia dochádza okamihom prijatia predmetného plnenia.

22. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v spore táto tvrdila a predloženým listom vlastníctva (LV č. XXXX pre k.ú. G.) preukázala, že je evidovaná ako podielový spoluvlastník predmetnej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností, teda svedčí jej zápis v katastri nehnuteľností a právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva je dedenie. Žalovaný v priebehu konania spochybňoval vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti tvrdiac, že predmetná nehnuteľnosť tvorí pôvodné prirodzené koryto vodného toku Váh a že táto nehnuteľnosť prešla ku dňu 1.4.1975 na základe § 31 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách v znení účinnom od 1.4.1975 do vlastníctva štátu. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 8 Sžo 38/2007 a sp. zn. 2 Sžp 1/2012. Tiež tvrdil, že koryto je súčasťou vodného toku, ktorý je hlavnou vecou a koryto, cez ktoré vodný tok preteká, je súčasťou tejto hlavnej veci, ktorá sleduje osud hlavnej veci a keďže vlastníkom vodného toku môže byť len Slovenská republika, potom aj vlastníkom koryta vodného toku môže byť len Slovenská republika. Vo vzťahu k tomuto právnemu názoru žalovaného súd poukazuje na množstvo rozhodnutí súdov SR, ktoré sa touto problematikou zaoberali a dospeli k jednoznačnému záveru, že koryto je súčasťou zemského povrchu a nie súčasťou vodného toku (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/39/2022 zo dňa 11.1.2023), preto právny názor žalovaného, že vlastníkom vodného toku je automaticky i vlastníkom koryta nie je správny. Vo vzťahu k otázke danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore súd uprednostnil aplikáciu princípu materiálnej publicity katastra nehnuteľností (§ 70 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)) a danosť aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne odvodil od zápisu v katastri nehnuteľností. V tejto súvislosti súd reagujúc na spochybnenie hodnovernosti zápisu v katastri nehnuteľností uvádza, že pokiaľ žalovaný spochybňuje vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti, má možnosť podniknúť relevantné kroky k tomu, aby bolo iniciované konanie o určenie vlastníckeho práva Slovenskej republiky k tejto nehnuteľnosti. Nakoľko predmetom tohto konania nie je otázka určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, súd túto otázku rieši len ako otázku predbežnú. V danom prípade by na účely rozhodnutia o tom, či vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti skutočne patrí žalobkyni alebo Slovenskej republike (ako tvrdí žalovaný) bolo potrebné vykonať dokazovanie presahujúce potreby tohto konania, ktorého predmetom je žalobkyňou uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, navyše za situácie, že súd vzhľadom na strane žalovaného nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pre konštatovanie ktorého bolo potrebné podanú žalobu zamietnuť. Hoci v konaní bolo preukázané a žalovaný ani nepopieral, že predmetnú nehnuteľnosť užíva na účely výkonu správy vodných tokov, jeho činnosť spočívajúca vo výkone oprávnení a plnení povinností stanovených v § 48 a 49 zákona č. 364/2004 Z.z. vodného zákona nemožno považovať za získavanie majetkového prospechu na úkor žalobkyne ako podielového spoluvlastníka predmetnej nehnuteľnosti. Žalovaný je štátny podnik, ktorý v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. vodného zákona vykonáva správu vodného toku vo vlastníctve Slovenskej republiky, ktorý preteká predmetným pozemkom, pričom v zmysle vodného zákona je žalovaný povinný vykonávať činnosti všestranne zamerané na starostlivosť o zachovanie a rozvoj funkcií vodných tokov a ich korýt vymenované v ustanovení § 48 a § 49 vodného zákona. Výkonom zákonných práv a plnením zákonných povinností nemôže podľa názoru súdu dôjsť na strane žalovaného k vzniku bezdôvodného obohatenia v podobe majetkového prospechu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Samotným výkonom zákonných oprávnení a plnením zákonných povinností spojených so správou vodného toku žalovanému žiadny majetkový prospech vzniknúť ani nemohol, pričom za majetkový prospech žalovaného získaný na úkor žalobkyne nemožno považovať ani prípadný príjem zo zdrojov štátneho rozpočtu určený na zabezpečenie správy vodných tokov a ani správu predmetnej nehnuteľnosti, ktorá je pôvodným prirodzeným korytom vodného toku Váh. Pokiaľ štát ako vlastníkom vodného toku poskytuje žalovanému finančné prostriedky, tieto sú účelovo viazané na zabezpečenie výkonu zákonom stanovených oprávnení a plnenie povinností spojených so správou vodného toku (vrátane koryta) a tieto žalovaný na tento účel aj spotrebovávajú. Nakoľko žalobkyňa v konaní netvrdila a ani ničím nepreukázala, že jej vo vzťahu k žalovanému vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tým, že žalovaný užíva predmetnú nehnuteľnosť nad rámec plnenia oprávnení a povinností spojených so správou vodného toku vyplývajúcich mu zo zákona č. 364/2004 Z.z., súd konštatujúc nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto spore podanú žalobu zamietol.

23. S ohľadom na zistený nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore súd zamietol i návrh žalobkyne na doplnenie dokazovania vykonaním miestnej ohliadky, nariadením znaleckého dokazovania na určenie obvyklej ceny nájomného, ako aj vyžiadaním si, resp. zabezpečením vyjadrenia vo vzťahu k sume finančných prostriedkov získaných žalovaným zo štátneho rozpočtu v súvislosti so správou

vodných tokov, keď vykonanie navrhovaného dokazovania považoval za neúčelné, ne hospodárne a nemajúce vplyv na výsledok tohto sporu.

24. Za irelevantný považoval súd i poukaz žalobkyne na existenciu zmluvných vzťahov žalovaného s inými subjektami, ktorým uhrádza nájomné. Súd má za to, že každú konkrétnu vec je potrebné posudzovať osobitne, pričom z prejavu vôle žalovaného uzavrieť záväzkovoprávny vzťah s treťou osobou v inej veci nemožno odvodzovať dôvodnosť podanej žaloby v tejto veci a ani dôvodnosť uloženia povinnosti žalovanému uhrádzať žalobkyňu nájomné.

25. Pri rozhodovaní o podanej žalobe súd prihliadol aj na rozhodovacu prax súdov vyššej inštancie v obdobných sporoch, predmetom ktorých bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnený od totožného subjektu ako je žalovaný v tomto spore (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/134/2020 z 30.3.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/39/2022 z 11.1.2023, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/80/2021 z 27.10.2022 a pod.), pričom rozhodnutím o podanej žalobe sa od právneho názoru súdu vysloveného v uvedených rozhodnutiach neodchyľil.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020: „Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

Toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahraďiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.“

28. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 257 CSP, keď žalovaný bol podľa výsledku konania v spore plne úspešnou stranou, ktorej v zásade patrí náhrada trov konania. Súd aplikujúc ustanovenie § 257 CSP však žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu existencie okolností hodných osobitného zreteľa, za ktoré považuje najmä skutočnosť, že žalovaný napriek spochybneniu vlastníckeho práva žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti a vedomosti o podaní tejto žaloby nevyvinul žiadne kroky k tomu, aby bola otázka vlastníckeho práva rozhodnutím súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva riadne vyriešená (hoci aktívna vecná legitímácia na podanie takejto určovacej žaloby patrí len tomu, kto o sebe tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľnosti a jeho vlastníckemu právu nesvedčí zápis v katastri nehnuteľností), pasívne toleruje tento stav, predmetný pozemok na účely správy vodného toku užíva a tiež vykonáva správu koryta hoci má vedomosť o tom, že tento pozemok v zmysle zápisu v katastri nehnuteľností netvorí vlastníctvo Slovenskej republiky. Za okolnosti hodné osobitného zreteľa súd považuje i sociálne a majetkové pomery žalobkyne, ktoré by uložením povinnosti náhrady trov konania výrazným spôsobom utrpeli (jediným príjmom žalobkyne je dávka v hmotnej núdzi, pričom práve pre jej nepriaznivé osobné, majetkové a zárobkové pomery jej bolo v tomto konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu). Oproti žalobkyňu, žalovaný ako štátny podnik nebude nepriznaním nároku na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti so zastúpením advokátskou kanceláriou v tomto spore, vo svojej majetkovej sfére nijako značne postihnutý a nezasiahne to ani jeho ďalšiu existenciu, či podnikateľskú činnosť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno na Krajský súd v Nitre v dvoch písomných vyhotoveniach, resp. autorizovaným elektronickým podaním.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).